

PREŠOVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Úrad Prešovského samosprávneho kraja

21. zasadnutie Zastupiteľstva
Prešovského samosprávneho kraja
dňa 22.6.2020

Číslo poradia:

Návrh racionalizačných opatrení kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK

Predkladá:

Mgr. Emília Antolíková
vedúca odboru kultúry

Návrh na uznesenie:
v prílohe materiálu

Spracoval:

PaedDr. Miriam Harvilková
vedúca odd. kultúrnych organizácií
PhDr. Gabriela Vašková
vedúca odd. hospodárskych činností

Odsúhlasil:

Mgr. Fabián Novotný
riaditeľ Úradu PSK

V Prešove 09. 06. 2020

Návrh na uznesenie:

Zastupiteľstvo Prešovského samosprávneho kraja

1a. ruší bez likvidácie Hornošarišské osvetové stredisko v Bardejove, Rhodyho 6, 085 01 Bardejov, IČO 37781588 v termíne k 30.9.2020.

1b. schvaľuje Šarišské múzeum v Bardejove, Radničné námestie 13, 085 01 Bardejov, IČO 37781316 ako právneho nástupcu, na ktorého od 1.10.2020 prechádzajú v celistvosti práva a povinnosti a všetok hnutel'ný a nehnuteľný majetok v správe zaniknutej organizácie Hornošarišského osvetového strediska v Bardejove. Vecné a finančné vymedzenie majetku vrátane súvisiacich práv a záväzkov bude konkrétne vyšpecifikované v odovzdávajúcom a preberajúcom protokole.

1c. schvaľuje dodatok k zriaďovacej listine v predmete činnosti Šarišského múzea v Bardejove, Radničné námestie 13, 085 01 Bardejov, IČO 37781316 na zabezpečenie kultúrno-osvetovej činnosti od 1.10.2020.

2a. ruší bez likvidácie Podtatranské osvetové stredisko v Poprade, Sobotské námestie 1738/22, 058 01 Poprad, IČO 37781201 v termíne k 30.9.2020.

2b. schvaľuje Podtatranské múzeum v Poprade, Vajanského 72/4, 058 01 Poprad, IČO 37781171 ako právneho nástupcu, na ktorého od 1.10.2020 prechádzajú v celistvosti práva a povinnosti a všetok hnutel'ný a nehnuteľný majetok v správe zaniknutej organizácie Podtatranského osvetového strediska v Poprade. Vecné a finančné vymedzenie majetku vrátane súvisiacich práv a záväzkov bude konkrétne vyšpecifikované v odovzdávajúcom a preberajúcom protokole.

2c. schvaľuje dodatok k zriaďovacej listine v predmete činnosti Podtatranského múzea v Poprade, Vajanského 72/4, 058 01 Poprad, IČO 37781171 na zabezpečenie kultúrno-osvetovej činnosti od 1.10.2020.

3a. ruší bez likvidácie Lubovnianske osvetové stredisko v Starej Lubovni, Námestie generála Štefánika 5, 064 01 Stará Lubovňa, IČO 37781251 v termíne k 30.9.2020.

3b. schvaľuje Lubovnianske múzeum - hrad v Starej Lubovni, Zámocká 22, 064 01 Stará Lubovňa, IČO 37781235 ako právneho nástupcu, na ktorého od 1.10.2020 prechádzajú v celistvosti práva a povinnosti a všetok hnutel'ný a nehnuteľný majetok v správe zaniknutej organizácie Lubovnianskeho osvetového strediska v Starej Lubovni. Vecné a finančné vymedzenie majetku vrátane súvisiacich práv a záväzkov bude konkrétne vyšpecifikované v odovzdávajúcom a preberajúcom protokole.

3c. schvaľuje dodatok k zriaďovacej listine v predmete činnosti Lubovnianskeho múzea - hradu v Starej Lubovni, Zámocká 22, 064 01 Stará Lubovňa, IČO 37781235 na zabezpečenie kultúrno-osvetovej činnosti od 1.10.2020.

Dôvodová správa

Neustále zvyšovanie nákladov na prevádzku a činnosť v oblasti kultúry a limitovaný rozpočet zriaďovateľa sa čoraz zreteľnejšie odráža v požiadavke racionalizácie a efektivity fungovania kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja (ďalej PSK). Jedným z racionalizačných opatrení je nastavenie fungovania kultúrnych organizácií využitím ich ekonomických, odborných a riadiacich činností, efektívne využitie priestorov, ale aj optimalizácia počtu zamestnancov.

Činnosť kultúrnych inštitúcií v pôsobnosti PSK sa odvíja zo zákona NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov, zákona NR SR č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov, zákona č.189/2015 Z. z. o kultúrno-osvetovej činnosti, zákona č.206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, zákona č. 38/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 206/2009.

Kultúrno-osvetovú činnosť, ktorú vykonávajú osvetové strediská, môžu podľa § 2 ods. 4 zákona č. 189/2015 Z. z. vykonávať aj iné právnické osoby a fyzické osoby. Táto činnosť bude naďalej plnohodnotne fungovať v rámci nástupníckych organizácií. Úprava bude vykonaná v súlade s pravidlami riadenia kultúrnych organizácií PSK. **V zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 189/2015 Z. z. zákona o kultúrno-osvetovej činnosti „Samosprávny kraj pri výkone samosprávy zriaďuje alebo zakladá, zrušuje alebo zlučuje kultúrno osvetové zariadenia s regionálnou alebo krajskou pôsobnosťou na území samosprávneho kraja“.**

Predpokladom samotnej zmeny je schválenie v Zastupiteľstve PSK. Následne nástupnícke organizácie preberú kultúrno-osvetovú činnosť dodatkom k zriaďovacej listine k 1.10.2020 s využitím personálneho potenciálu zamestnancov osvetových stredísk.

Súčasnú sieť kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK tvorí 27 kultúrnych organizácií. Odbor kultúry PSK predkladá návrh na úpravu počtu kultúrnych organizácií v PSK, a to **zlúčením kultúrnych organizácií v zmysle § 21 ods. 13 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy „Ak k zániku rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie dochádza rozdelením, zlúčením alebo splynutím, zriaďovateľ určí v rozhodnutí termín, vecné a finančné vymedzenie majetku vrátane súvisiacich práv a záväzkov, ktoré prechádzajú na právneho nástupcu, ktorým môže byť len rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia“.**

Návrh zlúčenia kultúrnych organizácií v Bardejove, Poprade a Starej Ľubovni:

- Hornošarišské osvetové stredisko v Bardejove sa zlúči so Šarišským múzeom v Bardejove, právnym nástupcom sa stane Šarišské múzeum v Bardejove;
- Podtatranské osvetové stredisko v Poprade sa zlúči s Podtatranským múzeom v Poprade, právnym nástupcom sa stane Podtatranské múzeum v Poprade;

- Ľubovnianske osvetové stredisko v Starej Ľubovni sa zlúči s Ľubovnianskym múzeom - hrad v Starej Ľubovni, právnym nástupcom sa stane Ľubovnianske múzeum – hrad v Starej Ľubovni;

K zlúčeniu dôjde tzv. univerzálnou sukcesiou, pretože práva a povinnosti zrušenej organizácie preberie na základe uznesenia zastupiteľstva právny nástupca.

Bardejov

V Bardejove má PSK vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti 3 kultúrne organizácie: Hornošarišské osvetové stredisko, Šarišské múzeum a Okresnú knižnicu Dávida Gutgesela.

Šarišské múzeum spolupracuje s Hornošarišským osvetovým strediskom v Bardejove. Zámerom zlúčenia je vytvoriť priaznivé podmienky pre rozvoj kultúry regiónu Horného Šariša a rozšírenie kvalitnej kultúrnej ponuky prostredníctvom kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK. Určite dôjde k optimalizácii ich administratívnych, technických a odborných funkcií.

Hornošarišské osvetové stredisko v Bardejove svojou kultúrno-osvetovou činnosťou prispeje k využitiu potenciálu zbierkového fondu múzea a expozičných priestorov múzea situovaných v celosvetovo významnej lokalite UNESCO, a tak k samotnému zatraktívneniu služieb inštitúcie. Po včlenení Hornošarišského osvetového strediska do Šarišského múzea sa vytvorí adekvátne fungujúce Šarišské múzeum s plne funkčným oddelením osvetovej činnosti, kde odborný personál Hornošarišského osvetového strediska v Bardejove bude významným prínosom pre vykonávanie kultúrno-osvetovej činnosti v regióne.

Šarišské múzeum využitím personálneho potenciálu nového oddelenia kultúrno-osvetovej činnosti naplno využije stúpajúcu tendenciu návštevnosti mesta Bardejov a Bardejovských Kúpeľov, v ktorých je situované.

Poprad

V Poprade má PSK vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti 4 kultúrne organizácie: Podtatranské osvetové stredisko, Podtatranské múzeum, Tatranskú galériu a Podtatranskú knižnicu.

Podtatranské osvetové stredisko v Poprade od 1. marca 2018 sídli v prenajatých priestoroch budovy pobočky Podtatranskej knižnice na Sobotskom námestí č. 1738/22 v Poprade na základe zmluvy o výpožičke. Prenajatá plocha je o výmere 333,90 m². Ročný nájom predstavuje sumu 4 603,23 €. Budova, v ktorej pôvodne sídlilo Podtatranské osvetové stredisko na Sobotskom námestí č. 1729/4 je momentálne v riešení PSK. V roku 2019 Podtatranské osvetové stredisko požiadalo o vyradenie budovy zo správy z dôvodu, že budova je pre Podtatranské osvetové stredisko nepoužiteľná a stala sa trvale prebytočnou. Spravovanie tejto budovy bolo pre Podtatranské osvetové stredisko neefektívne.

Zlúčením Podtatranského múzea a Podtatranského osvetového strediska sa dosiahne okrem vyššie spomínaných preferencií hlavne efektívnejšie využitie priestorov pobočky múzea v Spišskej Sobote. Zlúčenie týchto dvoch organizácií predpokladá spojením odborných

personálnych zložiek prínos a obohatenie v oblasti kultúry nielen pre obyvateľov regiónu, ale aj zahraničných návštevníkov, ktorých oblasť pod Vysokými Tatrami mimoriadne oslovuje.

Stará Ľubovňa

V Starej Ľubovni má PSK vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti 3 kultúrne organizácie: Ľubovnianske osvetové stredisko, Ľubovnianske múzeum – hrad a Ľubovniansku knižnicu.

Zámerom je snaha vytvoriť priaznivé podmienky pre rozvoj kultúry regiónu Horného Spiša, obohatiť a zatriktívniť ponuku kultúrnych služieb. Zároveň sa dosiahne efektívnejšie využitie vnútorných priestorov organizácií, keďže Ľubovnianske osvetové stredisko sídli v prenajatých priestoroch. Naopak múzeum disponuje priestormi s plochou 224 m², ktoré slúžia ako pracovne a ich značná časť je po kompletnej rekonštrukcii. Predpokladaným výsledkom bude v rámci osvetovej činnosti zameranej aj na tradičnú ľudovú kultúru aktívnejšie a častejšie využitie areálu národopisnej expozície v prírode – skanzenu nachádzajúceho sa v podhradí.

Ľubovnianske múzeum – hrad v Starej Ľubovni je organizácia pozitívne etablovaná v rámci kultúrneho povedomia Slovenska aj v zahraničí. Výsledkom jej kvalitnej odbornej činnosti je každoročná státisícová návštevnosť nielen expozícií a výstav, ale aj kultúrnych podujatí: v roku 2017 to bolo 195 662 návštevníkov, v roku 2018 195 265 návštevníkov a za rok 2019 organizácia v rámci návštevnosti zaznamenala počet 214 236 osôb, čo je najvyššia návštevnosť spomedzi všetkých kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK.

Predpokladaná úspora v eurách na mzdách a odvodoch - 2, príp. 3 zamestnanci

Názov kultúrnej organizácie	610 - rozpočet	priem. evid. počet zamestnancov	ročná úspora mzdy a odvody 2 zamestnanci	ročná úspora mzdy a odvody 3 zamestnanci
Hornošarišské osvetové stredisko v Bardejove	103 095	7	39 750	59 626
Podtatranské osvetové stredisko v Poprade	114 000	9	34 187	51 281
Ľubovnianske osvetové stredisko v St.Ľubovni	88 210	8	29 760	44 640
spolu	305 305	24	103 697	155 547

Z hľadiska postupného vývoja dávame do pozornosti, že PSK mal pri svojom vzniku v r. 2002 v zriaďovateľskej pôsobnosti 7 osvetových stredísk. Prvé spájanie týchto organizácií sa uskutočnilo už v r. 2003, keď došlo k spojeniu Hvezdárne v Roztokoch a Podduklianskeho osvetového strediska vo Svidníku. V r. 2011 bolo Šarišské osvetové stredisko v Prešove pripojené k Divadlu Jonáša Záborského v Prešove. V r. 2015 bolo Vihorlatské osvetové stredisko v Humennom spojené s Vihorlatským múzeom v Humennom. V nástupníckych organizáciách vznikli oddelenia osvetovej činnosti.